

## Tarih Yapraklarından Üç Devrimci (Fidel Castro, Che, M. Kemal)

İçeriği Yazan: [Ali İhsan UĞUZ](#) [1] Zaman: Pzt, 09/02/2009 - 07:00

**Yazar:** Ali İhsan Uğuz

Eylül'de Küba bir başka güzeldir. Gökyüzünü delen ağaçların hüzün şarkıları söyleyip son danslarını sergileyen yaprakları, sarı ve kahverenginin en güzel tonlarıyla kaplamıştı her yeri. Güney Amerika'ya özgü çiçekler, tabiat ananın izniyle kış gelmeden son güzelliklerini sergiliyordu. Bu güzel eylül gecelerinin birinde, Küba başkanlık sarayı her zamanki hareketliliğinde değildi ve o akşam sanki konuttan cenaze çıkmış gibi sessiz ve sakindi. Etrafta kimsecikler bulunmuyor, sadece bir iki hizmet görevlisi kadının yavaşça gidip gelmeleri ve fısıltı ile birbirlerine konuşmalarına şahitlik ediyordu konutun duvarları. Başkanlık sarayının bir odasında hafif bir ışık dışarıya sızmıştı. Odada tarihin öve öve bitiremediği iki adam karşılıklı oturmuşlar kahvelerini içerken aynı zamanda ünlü Küba purolarından yakıp o akşamın anısına kendilerince cömertlik yapıyorlardı. Odadaki sessizliği, kızıl sakallı ve uzun suratlı adam bozdu:

- Che, demek yarın kesin olarak gidiyorsun ha?

Ona sadece can yoldaşı Fidel, "Che" diyebilirdi. Genelde herkesin "Doktor" diye hitap ettiği adam, seyrek sakallarını okşayarak yanıt verdi:

- Evet, Fidel. Yarın gidiyorum.

- Ama Che, Küba halkının daha sana ihtiyacı var.

- Siz varsınız ya, sevgili dostum. Bana ihtiyaç yok, diğer yoksul ülkelerin bana sizden daha çok ihtiyacı var.

Fidel Castro, purosundan derin bir nefes çekerek yanıt verdi.

- O halde seninle birlikte ben de geliyorum.

- Hayır, hayır sevgili dostum. Senin Küba'da yapacak çok şeyin var. Böyle bir şeyi asla aklından geçirme.

Kalktılar. Che, Fidel Castro'yla vedalaşırken ona bir mektup uzattı.

- Fidel, ben ülkeden ayrıldıktan sonra bu mektubu Küba halkına okursun. Unutma, ben ayrıldıktan sonra. Daha önce değil.

Kucaklaştılar.

Yanı başında ve kucağında onlarca çatışmada yüzlerce yoldaşını kaybetmiş ve yaşadığı onca acıya rağmen bir damla göz yaşı dökmemiş Fidel Castro, bu ayrılığa daha fazla dayanamadı ve gözyaşlarını saklamak için arkasını dönmek zorunda kaldı.

1965 Eylül ayının son günlerinde Che Guevara Küba'yı terk edip bilinmezliğe doğru yol alırken; Fidel Castro, Che'nin ünlü veda mektubunu 7 Ekim 1965'te Küba halkına okuyordu.

*Fidel, Dünyanın başka ülkeleri benim mütevazı çabalarımın yardımını istiyor. Ben senin Küba'ya olan sorumluluğunun sana olanak vermediği şeyi yapabilirim. Ayrılmamızın zamanı geldi. Bunu acı ve sevincin karışımıyla yaptığım bilinsin; burada benim kurucu umutlarımın en safını ve sevdiklerim arasında en sevgili olanı bırakıyorum ve beni evladı gibi kabul eden bir halkı bırakıyorum. Bu, benim*

ruhumdan bir parça koparmaktır. Yeni savaş alanlarında bana vermiş olduğun inancı, halkımın devrimci ruhunu, görevlerin en kutsalı olan nerde olursa olsun emperyalizme karşı mücadele etme görevini yerine getirme duygusunu taşıyacağım. Başka gökler altında son saatim geldiğinde benim son düşüncem bu halk ve özellikle sen olacaksın. Öğrettiklerin için ve eylemlerimin en son sonuçlarına dek sadık olmaya çalışacağım, örneğin için sana teşekkür ettiğimi, devrimimizin dış politikası ile her zaman özdeşleştiğimi ve buna devam edeceğimi, sonumun geldiği herhangi bir yerde Kübalı devrimci olmanın sorumluluğunu duyacağımı ve öyle davranacağımı, çocuklarıma ve karıma maddi hiçbir şey bırakmadığımı ve bundan üzüntü duymadığımı, aksine sevindiğimi, onlar için hiçbir şey istemediğimi çünkü devletin onlara yaşama ve eğitim görmeleri için gereken her şeyi vereceğini biliyorum.

Her zaman zafere kadar!

Ya devrim, ya ölüm!

### **Ernesto Che Guevara**

Fidel Castro, 1998'de yaptığı bir konuşmada, Che Guevara hakkındaki görüşlerini şu sözlerle bütün dünyaya ilan ediyordu:

*"Daha çok yolsuzluk, bencillik ve yabancılaşıma oldukça; bir sürü yerli, etnik azınlık, kadın ve göçmen ayrıma maruz kaldıkça; çocuklar hala seks ticaretinde mal olarak satıldıkça veya yüz milyonlarcası çalışmaya zorlandıkça; hala dünyaya göz ardı etmeler, sağlıksız koşullar, güvensizlik ve evsizlik hakim oldukça Che'nin derin insani mesajı göze çarpacaktır. Rüşvetçi, demagojik, iki yüzlü politikacılar her yerde var olmaya devam ettikçe; Che'nin saf, devrimci ve tutarlı insanlık örneği bunların arasından çıkıp gelecektir. Korkaklar, oportünistler ve hainler bu dünyanın üstünde olmaya devam ettikçe; Che'nin kişisel cesareti ve devrimci doğruluğu daha fazla takdir edilecektir. Diğerleri görevlerini yerine getirme yeteneğinden yoksun kaldıkları sürece, Che'nin demirden iradesi daha çok beğenilecektir. Bazı bireyler en temel özsaygıdan yoksun oldukça, Che'nin onur ve saygınlık duygusuna daha fazla hayran olunacaktır. Şüpheliler çoğaldıkça Che'nin insana olan inancı daha çok takdir edilecektir. Kötümserlerin sayısı artıkça Che'nin iyimserliği; tereddüt edenler artıkça Che'nin küstahlığı değer kazanacaktır. Aydınlar diğerinin emeğini daha fazla israf ettikçe, Che'nin sade yaşamının, çalışma ve araştırma gayretinin değeri daha fazla anlaşılacaktır."*

1965'in Eylül ayında Küba'dan ayrılıp bilinmeyene doğru yola çıkan Che'yi, ölüm, Bolivya'da Higuera yakınlarında yakaladı. Barrientos'un askerleri, onu 7 Ekim 1967 gecesine Higuera yakınlarında kısırdılar. Bacağından ağır bir yara aldı ve Higuera'da bir okula hapsedildi. Kimsenin karşısında eğilmedi ve 9 Ekim günü Barrientos'un kiralık katillerinden Mario Turan'ın dokuz kurşunuyla can verdi. Aradan geçen kırk yıldan sonra, Che dünya halklarının kalbinde her geçen gün destanlaşırken onu öldürenler tarihin tozlu sayfalarında lanetle anılmaktadır. Can yoldaşı ve yakın dostu Fidel Castro ise emperyalizme karşı direnebilen tek sosyalist kale olan ülkesi Küba'da başkanlığı kardeşine devrederek anıları ile yaşamaktadır.

Yazımızı Fidel Castro'nun kendisi gibi devrimci ve dünyada emperyalizme karşı verilen ilk savaşın komutanı ve önderi Mustafa Kemal Atatürk hakkında söylediği sözlerle bitirelim:

*"Devrimci Kemal Atatürk, bizim esin kaynağımız oldu. 1919'da Anadolu'dan emperyalistleri atmak için Bandırma gemisiyle Samsun'a çıktı. Büyük bir zafer kazandı. Biz de tam kırk yıl sonra, ülkemizden faşistleri kovmak için Granma gemisiyle Havana'ya çıktık. Biz de zaferle kucaklaştık. Ben de devrim gerçekleştirdim; ama Atatürk'ün yaptıklarını yapamazdım. Türkler, sağdan sola doğru*

yazarken, Harf Devrimi ile tam tersi yönde yazmaya başladı. Kıyafet Devrimi ve Medeni Kanun'la kadınlara getirilen statü çok önemliydi. Ona ve devrimlerine hayranım. Kendinize başka bir önder aramayın." **(Sabah Gazetesi)**

Yok Fidel Castro, sen bu işleri bilmiyorsun. Biz Atatürk'ün adını dağlara taşlara veririz, beton yığınlarından yapılma binaların kapısına onun ismini yazarız; hatta 10 Kasımlarda onun için yas tutar, milli bayram günlerinde süslü laflar ederiz; ama asıl yaşaması gereken fikirlerini ülkemin her metrekaresinden sileriz. Hatta onun adına darbeler yapar, Atatürkçü ve bağımsızlık yanlısı ne kadar genç varsa hapse tıkar, işkencelerden geçiririz. Hatta arada bir kabadayı edasıyla gürleyen (ama sadece gürleyen) birini başbakan yapar onun masallarını dinler, mışıl mışıl uyuruz.

Herkese iyi uykular.

tedatim@politikadergisi.com

**[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 12'de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 12'yi indirmek için [buraya tıklayınız](#). [2] ]**

## Yorumlar

- [Bilim/Kuramsal](#) [3]

**Kaynak URL (14/05/2024 - 06:12 tarihinde yazdırıldı):**

<https://www.politikadergisi.com/makale/tarih-yapraklarindan-uc-devrimci-fidel-castro-che-m-kemal>

**Bağlantılar:**

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ali-ihsan-uguz>

[2] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD12.zip>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>